

Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul central) (jud. V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, Iu. Cotruță, N. Budăi)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțîr Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Consiliul comunei Seliște împotriva Elenei Morari și Grigore Morari, intervenienți accesorii Victor Șeremet, Agenția Servicii Publice Serviciul cadastral teritorial Orhei și Primăria comunei Seliște cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Elena Morari și Grigore Morari și menținută hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2017, Consiliul comunei Seliște a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Morari și Grigore Morari, intervenienți accesorii Victor Șeremet și Agenția Servicii Publice Serviciul cadastral teritorial Orhei cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii, Consiliul comunei Seliște a invocat că la data de 26 mai 2014, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a transmis pentru examinare conform competenței, petiția lui Victor Șeremet, prin care se comunică că Primăria Seliște, raionul Orhei i-a atribuit ilegal Elenei Morari terenul cu suprafața de 0.2067 ha, nr. cadastral XXXX.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, titlul de autentificare a

dreptului deținătorului de teren pe numele Elenei Morari și Grigore Morari, a fost eliberat la 21 mai 2013, iar la 17 iulie 2013 a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Orhei.

A susținut că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren a fost emis de Primăria Seliște, raionul Orhei, în lipsa deciziei Consiliului comunal Seliște, neavând alte acte care ar justifica eliberarea acestuia.

A mai menționat că atribuirea terenului și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren a avut loc cu încălcarea prevederilor legale, unitatea administrativ-teritorială fiind astfel lipsită ilegal de terenul dat.

Reclamantul a indicat că în titlul menționat este indicată decizia Primăriei comunei Seliște nr. 4/2.1 din 20 februarie 1992, însă conform ordonanței de punere sub învinuire din 03 septembrie 2014 în cadrul dosarului penal nr. 2014270154, asemenea decizie nu a existat.

Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire din 03 septembrie 2014 în cauza penală nr. 2014270154, titlul a fost emis cu abateri de la legislație.

Totodată, prin sentința Judecătoriei Orhei din 21 noiembrie 2016, au fost recunoscuți vinovați o persoană cu demnitate publică și un funcționar public pentru admiterea falsurilor la emiterea titlului de proprietate eliberat Elenei Morari și lui Grigore Morari pentru terenul cu nr. cadastral XXXX.

Din cauza faptului că la emiterea titlului de proprietate asupra terenului enunțat, de către funcționarii Primăriei Seliște au fost admise abateri de la lege, dreptul de proprietate fiind obținut cu încălcarea legii, fapt care atrage la nulitatea titlului de proprietate conform art. 216 și 220 ale Codului civil.

Consiliul comunei Seliște a solicitat declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 6401/13/19106, nr. cadastral 6457301355, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la 17 iulie 2017 și radierea din Registrul cadastral a inscripției nr. cadastral XXXX.

Prin încheierea protocolară din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central), a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria comunei Seliște.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central) a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Consiliul comunei Seliște.

A fost declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXX, eliberat Elenei Morari la 21 mai 2013 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Orhei la 17 iulie 2013, cu nr. 6401/13/19106.

A fost încasat în beneficiul statului, în mod solidar de la Elena Morari și Grigore Morari, taxa de stat în mărime de 100 lei.

A fost respinsă acțiunea în partea radierii din registrului cadastral a inscripției.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Elena Morari și Grigore Morari și menținută hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central).

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, reclamantul în urma verificării informației din Registrul bunurilor imobile referitoare la bunul imobil – teren cu nr. cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2067, destinație ”grădini”, a constatat că la 21 mai 2013, Primăria com. Seliște, raionul Orhei a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Elenei Morari în privința bunului imobil dat.

Potrivit pct.2 al titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, terenul cu suprafața de 0,2067, destinație ”grădini”, cu număr cadastral 6457301355, a fost atribuit Elenei Morari în baza deciziei Primăriei com. Seliște raionul Orhei nr. 4/2.1 din 20 februarie 1992, fiind trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.579 din 16 octombrie 1994. Titlul dat, a fost semnat de primarul com. Seliște raionul Orhei, secretarul și inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

Prin sentința Judecătoriei Orhei din 21 noiembrie 2016, irevocabilă prin neatacare, Vasile Scripnic (primarul com. Seliște raionul Orhei) și Andrei Godoroja (inginerul cadastral din com. Seliște raionul Orhei) au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) al Codului penal. S-a încetat procesul penal în baza art.332 alin. (1) al Codului penal, în privința lui Vasile Scripnic și Andrei Godoroja, pe motivul expirării termenului de prescripție de atragerii la răspundere penală.

Potrivit sentinței irevocabile din 21 noiembrie 2016, emisă de Judecătoria Orhei, actele care au stat la baza emiterii titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Elenei Morari, conțin date false, neconforme adevărului, pentru care fapt, primarul com. Seliște raionul Orhei, Vasile Scripnic și inginerul cadastral din localitate, Andrei Godoroja, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii de fals în acte publice.

Astfel, eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Elenei Morari, pentru terenul cu suprafața de 0,2067 ha, nr. cadastral XXXX, s-a făcut cu încălcarea de către reprezentanții autorității publice a procedurii eliberării acestui act, fapt care atrage aplicarea sancțiunii nulității acestuia.

La 25 aprilie 2019, Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțîr Mihail au declarat recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată și tardivă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat eronat legea precum și a apreciat în mod arbitrar probele.

La 24 iunie 2019 (prin poștă electronică), Victor Șeremet reprezentat de avocatul Tihon Vitalie a depus o referință la recursul declarat de către Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțîr Mihail, solicitând

considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțir Mihail, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțir Mihail, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de

nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțîr Mihail.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Morari Elena și Morari Grigore reprezentați de avocatul Canțîr Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova